РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
„LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба висилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
"LIBERTY"
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., субота, 13-го липня 1918. Ч. 83. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Saturday, July 13, 1918. No. 83.

ЗАВОРУШЕНЯ СЕРЕД СЕЛЯН НА УКРАЇНІ ЗМАГАЮТЬ СЯ.

Правительство большевиків грозить аліянтам війною. -- Видано приказ до мобілізації армії.

Самовбийство большевицького команданта. --- Воєнні операції проти чесько-словацьких війск.

Наступ Італійців в Альбанії. -- Австрійці втратили 1.300 полонених і 4 села.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ЗАГАЛЬНА РЕВОЛЮЦІЯ СЕЛЯН НА УКРАЇНІ.

Німецькі війска на Україні мають числити 420.000.

СТОКГОЛЬМ, 11. липня. — **УКРАЇНА НАХОДИТЬ СЯ В СТАНІ ЗАГАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ, як се доносять нині одержані тут телеграми.**

Німці посилають на Україну щораз то нові війска, які числять разом около 35 дивізій (420.000 людий).

Селяни утворили ряд малих армій, кожда в силі 15.000 до 20.000, які є добре зоружені і мають до своєї розпорядимости досить машинових крісів і гармат. Вони боронять села, буду-[illegible]

[illegible], що її викликало головно зарядженє Німців, щоби селяни назад звернули дідичам землі.

В АВСТРО-УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ВЕЛИКИЙ БРАК ПОЖИВИ У ВІДНИ.

Мешканці Відня одержують денно лише пів фунта поживи.

АМСТЕРДАМ, 11. липня. — Віденський кореспондент часописи „Берлінер Тагеблятү" подає про грізний стан поживи у Відни отсі вісти:

„Денна порція поживи для одної особи у Відни складаєть ся: з 3 унцій хліба і муки, 1 унції мяса, $\frac{1}{4}$ унції товщи, $2\frac{1}{2}$ унції бараболь, $\frac{3}{4}$ унцій мормоляди і $\frac{1}{4}$ унції воєнної кави; **разом** $7\frac{3}{4}$ **унцій.** (Один фунт = 16 унцій).

„Сі порції можна підвисшити собі хиба потайними дорогами, платячи за средства поживи височезні ціни. На примір за фунт муки треба заплатити \$4.50 до \$5.00, за фунт мяса \$5.75 до \$7.00, а за фунт кінського мяса \$3.50. В реставрації середної кляси коштує \$3.50 кожда потрава".

НА БАЛКАНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

НАСТУП ІТАЛІЙСЬКИХ ВІЙСК В АЛЬБАНІЇ.

Італійці взяли 1.300 полонених і здобули 4 села.

ВАШІНГТОН, 11. липня. — **Італійські війска, які разом з військами французькими від кількох днів ведуть наступ на боевім фронті в Альбанії, здобули чотири села і полонили 1.300 Австрійців і Болгарів,** як се подає урядовий звіт італійської амбасади.

По завзятій битві села Дріс, Глява, Сіяра і Фієрі опинили ся в руках Італійців. Богато гармат, машинових крісів і велика скількість ріжних воєнних матеріялів попали ся в руки італійських жовнірів.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

В КОНҐРЕСІ САВЕТІВ БРАЛО УЧАСТЬ ОКОЛО 1.000 ДЕЛЕҐАТІВ.

Соціялісти революціонери покинули засідане конґресу.

СТОКГОЛЬМ, 10. липня. — Російські часописи, які тут надійшли, подають подробиці з недавного конґресу савєтів в Москві.

Конґрес савєтів розпочав ся в Москві дня 4. липня. На конґресі явило ся около 1.000 делеґатів, між тими 678 большевиків, 278 соціялістів-революціонерів, 30 максималістів і 6 інтернаціоналістів.

В одній льожі находили ся підчас отвореня представники держав аліянтів, між тими англійський консуль, ґенерал Лакґард. В другій знова льожі сиділи представники німецького посольства, між иншими гр. Мірбах, якого в два дні опісля замордовано.

Можна було від початку нарад завважити, що соціялісти-революціонери держали ся від большевиків з далека і вели між собою оживлену дискусію.

По привітній промові президента промовляв делеґат з України, Александров. Його витано гучними оплесками. Він говорив:

„Витаю всеросійський савєт в імени тайного конґресу селян на Україні, де тепер править німецька диктатура і де большевики ведуть дальше мирові переговори з маріонеткою, Скоропадським, терплячи рівночасно присутність німецького імперіялізму в особі гр. Мірбаха".

Двіста пятьдесять членів лївиці грімко оплескували звіт бесідника, підчас коли гр. Мірбах і його окружене сиділи, будучи сильно обурені.

„Німці увязнюють і виконують присуди без переслуханя, щоби в сей спосіб здавити революцію робітників і селян, але ви знаєте, що боротися, коли ви не хочете", говорив дальше бесідник.

„Німці прийшли на Україну, щоби дістати збіже, але вони його не дістали. Де лише Німці заладували поїзди, ми їх висадили. В тойсамий спосіб поступили ми зі всіми складами амуніції і збіжа.

„Німці хотіли перенести великі машини до виробу літаків з Одеси і Николаєва до фабрики Крупа, але ми їх висадили у воздух. Німці будуть з України прогнані. Вони вже тепер заплатили тисячами людий за свою тиранію. Ви заключили мировий договір в Берестю Литовськім за ціну свободи України. Ми тепер вас взиваємо до нас на поміч."

Члени правиці і лївиці повставали зі своїх місць, підносячи оклики „Проч з берестейським миром!"

Александров закінчив свою промову словами:

„Я сьвято переконаний, що ви не будете чекати, аж доки вам гр. Мірбах не дасть на се дозволу".

Під ту хвилю обурений гр. Мірбах шептав щось до німецького офіцира, який сидів побіч нього.

Делеґати лївиці почали кричати: „Проч з Мірбахом!", „Проч з большевиками — льокаями Мірбаха!"

Коли на салї запанував знова спокій, говорив Троцький, вказуючи на небезпеку, яка грозить з тої причини, що деякі части війск червоної сторожі помимо заборони розпочали на українськім фронті воєнні операції проти німецьких війск. Відтак говорив про Чехо-Словаків і представив остатні події на Сибіри.

Коли Троцький мотивував конечність приверненя кари смерти, Камков, провідник соціялістів революціонерів, вказуючи на Троцького, крикнув „Керенський!"

„Керенський чинив волю буржуазії, а я сповняю волю пролетаріяту", відповів на се Троцький.

„Се брехня! Ви сповняєте волю Мірбаха. Ви і ваша банда нових російських катів!", крикнув йому у відповідь Камков.

Камков закинув большевикам, що віддане чорноморської фльоти Німцям рівнало ся дійсній зраді держави. Звертаючи ся відтак в напрямі Мірбаха, Камков заявив:

„Революційна Росія і Україна не позістане довше пасивною. Сі прокляті пси деспотів давлять наших братів на Україні."

Часть лївиці і ціла ґалєрія підняли проти Мірбаха демонстрацію, підносячи оклики:

„Проч з рабівниками!", „Викинути їх!"

Камков закінчив свою бесіду, заявляючи, що ліві будуть вести дальше протинімецьку революцію в Росії і на Україні.

Коли його внесене, щоби вислати телеграму зі заохотою до жовнірів, які борять ся на українськім фронті, обіцюючи їм поміч, упало, соціялісти революціонери стали з місць і вийшли зі салї засідань, співаючи „інтернаціонал" і підносячи оклики: „Проч з Мірбахом!", „Проч з большевиками!"

БОЛЬШЕВИКИ ДОНОСЯТЬ ПРО ПОБІДУ НАД ЧЕХО-СЛОВАКАМИ.

ЛОНДОН, 11. липня. — **Большевицькі війска розпочали наступ проти чесько-словацьких війск над Волгою і віднесли великий успіх,** як се доносить нинішна бездротна урядова телеграма з Москви.

Таксамо й на Сибіри чесько-словацькі війска уступають назад.

Урядовий звіт, оголошений департаментом міністерства війни для воєнних операцій, звучить:

„9. липня. — Чесько-словацький боєвий фронт: По переведеню приготовань до наступу наші війска віднесли великий успіх. Майже без ніякої втрати в людях наші війска заняли Сізран (70 миль на полудне від Сімбірска) і Буґульму (130 миль на полудневий захід від Уфи). Чесько-словацькі війска і білі сторожі утікли в неладі в напрямі Самари. Наші війска дійшли до Ставрополя (в самарській губернії), Ярославя і Рибінска. Панцирний поїзд сильно острілював міста, обсаджені війсками білих сторожий, які в переполоху утікали поза Волгу. Деякі відділи утікли до Рибінска, де вони пробували викликати заворушеня. Против них видано строгі зарядженя.

„Чесько-словацькі війска уступають перед військами савєта.

„Головний командант наших війск на уральсько-сибірськім фронті доносить, що чесько-словацькі війска під командою російських офіцирів допустили ся многих зьвірств над службою при західній сибірській зелїзниці".

(Назва „біла сторожа" означає в Росії війска, які борють ся по стороні консервативних партій. По замордованю німецького посла гр. Мірбаха, правдоподібно велика група російських консерватистів перевела орґанізацію своїх війск. По невдачній протиреволюції у Москві вони уступили з Москви на північ, де, як се недавно доносили вісти, утворили ся дві большевикам ворожі держави, вологдська і біломорська република).

Большевицький командант поповнив самовбийство.

ЛОНДОН, 11. липня. — **Ґен. Муравієв, головний командант большевицьких війск проти Чехо-Словаків, поповнив самовбийство,** як се доносить російська урядова бездротна телеграма.

Телеграма, в якій пятнуеть ся Муравієва яко зрадника, звучить:

„Муравієв видав фальшивий і зрадливий приказ військам, хотячи їх в дійсности звернути проти савєтського правительства в Росії. Він дав именно приказ своїм військам машерувати на Москву, а рівночасно атакував місто Сімбірск над Волгою. Однак савєтські війска не послухали приказу команданта і позістали вірні савєтському правительству. Видячи, що війска не йдуть за ним, щоби зравієв поповнив самовбийство".
дити революцію, зрадник Мура-

(Ґен. Муравієв був за часів панованя царя поліційним інспектором в Петроґраді в ранзі полковника. Підчас революції большевиків проти Керенського станув він по стороні большевиків і був командантом большевицьких війск, які побили ґен. Корнілова в битві 15 миль від Петроґраду. Муравієв позіставав аж до тепер в службі большевиків).

Протибольшевицькі війска заняли Ярослав.

ВОЛОГДА, 8. липня. — **Російські білі сторожі** (протибольшевицькі війска) **заняли місто Ярослав, положене 173 миль на північ від Москви, і перетяли полученє зелізниче між Москвою і Вологдою. Большевики вислали свої війска в напрямі Ярослава.**

Битва в Москві триває дальше.

АМСТЕРДАМ, 11. липня. — **Комітет соціялістів революціонерів забарикадував ся в міськім театрі в Москві і ще доси розпучливо боронить місця,** як се доносить нинішна берлінська телеграма.

Соціялісти революціонери, з котрих богато увязнено сейчас по замордованю гр. Мірбаха, розпочали були револьту проти большевиків. Пізнійше виданий урядовий звіт большевицького правительства доносив, що соціялісти революціонери потерпіли поражене, що сотки їх увязнено та що решта утікла з міста.

ГРОЗИТЬ НЕБЕЗПЕКА ВІЙНИ МІЖ БОЛЬЩЕВИКАМИ І АЛІЯНТАМИ.

В Арханґельську арештовано на приказ Леніна 300 сербських і італійських офіцирів.

СТОКГОЛЬМ, 11. липня. — **З причини висадженя війск аліянтів на мурманськім побережу большевицьке міністерство війни видало прикази в цїли прискореня воєнних приготовань,** як се доносять нині одержані тут вісти.

Видано іменно приказ творити боєві відділи. Робітники і селяни, з кляси 1896 і 1897, зістали покликані до військової служби на протяг що найменьше шістьох місяців.

Триста сербських і італійських офіцирів арештовано в Арханґельську на приказ Леніна.

Большевики грозять, що станують по стороні Німців.

АМСТЕРДАМ, 10. липня. — **Савєтське правительство в Росії заявило, що злучить ся з Німеччиною на случай японсько-англійської інтервенції в Росії,** як се доносить московська бездротна телеграма, оголошена у віденській „Нає Фрає Прессе".

Після віденської часописи дотичний уступ телеґрами звучить:

„Коли би Японці і Англійці обсадили російську територію, савєтське правительство безпроволочно зробить союз з Німеччиною".

Большевиків не винують за смерть гр. Мірбаха.

ЛОНДОН, 10. липня. — **Німецьке правительство не має наміру робити савєтське правительство відповідальним за смерть гр. Мірбаха,** як се доносить телеграма з Копенгаґен на підставі півурядових вістий з Берліна.

Німецьке правительство переконало ся, говорить дальше донесене, що большевики докладають всїх своїх старань, щоби винайти і укарати убійників.

Півурядове німецьке донесенє звучить дальше так:

„Німецьке правительство і нарід надіють ся, що російському правительству і народови удасть ся здавити теперішну революційну агітацію ще в початках".

Росія в передодни загальної примусової військової служби.

ПАРИЖ, 10. липня. — Большевицький міністер війни, Лев Троцький, промовляючи на отвореню всеросійського конґресу савєтів у Москві мав, як се доносить телеграма з Базилеї, зложити слідуючу заяву:

„Росія находить ся в передодни загальної примусової військової служби".

Троцький вказував у своїй промові на конечність Росії утворити сильну армію.

Буржуазія ширить терор.

АМСТЕРДАМ, 11. липня. — Телеграма від московського кореспондента часописи „Франкфуртер Цайтунґ" доносить:

„Буржуазія допускаєть ся справдішного терору. Вони повипроваджували ся зі своїх домів, які призначено на кватири для жовнірів. Домові наряди і дорогоцінности укрили по пивницях і в инших скритих місцях.

„Богаті люди, щоби не звертати на себе уваги, ходять в як найгірший одіжи і жиють постійно в страху, щоби робітники і жовніри не викинули їх з їх домів.

„Удержанє коштує незвичайно богато. Ціна за средства поживи дуже висока. Ціна мішка муки зросла в протягу кількох останних днів з 200 на 380 рублів. Хліба не можна дістати. Довіз збіжа з України, північного Кавказу і Сибіри до північної і центральної Росії зовсім устав. Ніхто не може ствердити, що відносини між німецькими [illegible] а савєтським правительством є нормальні або приязні".

Поголоска про смерть царевича.

ЛОНДОН, 11. липня. — **Бувшого царевича, Алексія, сина бувшого царя Николая, замордував большевицький жовнір, кинувши бомбу,** як се доносить телеграма з Копенгаґен, подаючи сю вістку за шведськими часописями.

Від часу до часу в останних кількох тижнях доходять вісти то про смерть бувшого царя, то ріжних членів його родини, як бувшої цариці, великої княжної Тетяни, бувшого царевича і т. д. Давнійша вістка про смерть бувшого царевича доносила, що він помер природною смертию. Однак жадна з повисших вістий не була доси урядово потверджена.

Керенського запрошують до Злучених Держав.

ЛОНДОН, 10. липня. — Джан Спарґо, член комісії, висланої до Европи соціял-демократичною лїґою, подає до відома, що згадана орґанізація запросила Керенського, який під теперішну пору перебуває в Парижи, щоби приїхав до Злучених Держав і відвідав важнійші американські міста. Лїґа мала би занятися уладженєм відповідних зборів.

Чехо-Словаки не хочуть мішати ся до справ Росії.

ЛОНДОН, 10. липня. — **Чесько-словацькі війска, які тепер оперують в Росії, бажають боротися на західнім фронті, а не вмішувати ся у внутрішні справи Росії.**

Того змісту заяву предложив японському міністрови загр. справ і амбасадорам аліянтів полковник В. Гурбан в імени чесько-словацької народної ради, як се доносить кореспондент „Таймс-а" з Токіо.

В заяві сказано, що спір між Чехо-Словаками і російськими савєтами мусить бути полагоджений в отсих границях:

„Наші війска в Росії ділають після розказів чесько-словацької народної ради, які можуть бути змінені лише професором Масариком в порозумінню з

(Продовжене на стороні 5-тій).

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
NICHOLAS D. WELYCHKO, Assistant editor.

ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		В Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
In Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

З БІЖУЧОЇ ХВИЛІ.

Продажність ґазет.

Американські власти викрили, що німецьке правительство купило в маю, 1915, нюйорський вечірний дневник, **Ді Івнінґ Мейл,** за 1,361.000 долярів та уживало його до своїх цілий. Посередником в купні мав бути др. Ромлі, котрий подавав фальшиві звіти про властителів часописи, а саме представляв яко таких — американських горожан, хоч скрито властителем було німецьке правительство, яке дало ту велику грошеву суму через бувшого свого амбасадора у Вашінґтоні ґрафа Бернсторфа.

Колиж тепер про все те дізнав ся опікун чужої власности в Злучених Державах, Мічел Палмер, звелів він арештувати д-ра Ромлі, за те, що затаює чужу власність і подає фальшивий звіт про властителів згаданої часописи. Небаром його випущено за порукою (бейлом) на 35.000 долярів, а управу у видавництві **Івнінґ Мейл** обняв звісний американський видавець і редактор Стоддард.

Справа з тою ґазетою покищо на тім спинилась, але доходженя ведуть ся дальше і можна сподіватись ще деяких сензацій.

Ходять чутки, що ся продажність не обмежалась на одну тільки ґазету **Івнінґ Мейл,** але що **далеко більше ріжних ґазет в Злучених Державах запродалось німецькому правительству,** яке на сю ціль призначило було 30 міліонів долярів в самих лише Злучених Державах.

* * *

Се явище дуже сумне і дає воно дуже погане сьвідоцтво певній части американській преси.

Вина сього полягає у тім, що ґазети є власностию приватних осіб, або бізнесових корпорацій, котрі не репрезентують ані жадної політичної партії ані політичної програми. Коли такі одиниці хотять зробити бізнес на ґазеті, то вони звичайно дивлять ся тільки, де більший бізнес, а не чи він чистий чи брудний. Як то говорять — бізнес є бізнес.

А однак се є недуга суспільна, яку слід вилічити. Властитель ґазети продає не лише папір, машини і офіси — **він продає читачів.** Чим більше читачів продасть, тим більша заплата. Се є новітна **капіталістична панщина.** Властитель ґазети може тисячі, сотки тисяч і міліони читачів продати їх ворогови. **Се є продаж душі і чести народу.**

Одним словом — се є явище скандальне, проти якого треба боротись.

Найліпшим способом на се є не контроля державна, але **контроля самої таки суспільности.** Суспільність може контролювати ґазету тільки тоді, як вона не є приватною власностию, але **власностию політичної або иншої орґанізації, яка має свою програму і свої ясні цілі, від яких не може відступити і яка власне стоїть під постійною контролею суспільности.**

Розумієть ся, що серед політично виробленої суспільности продаж читачів з ґазетою на службу їх ворогови чи противникови політичному є далеко труднійша ніж серед загалу невиробленого політичного, але в кождім разі найліпшою запорукою в таких випадках є постійна і певна контроля ґазет самою суспільностию через її признані орґанізації.

Тоді не було би скандалів і сензацій.

Меньшевицький „штурм" на Клівленд.

Як писали ґазети, п. Гр. Семешко має вернутись ще з Владивостока до Амеркии, де хотів би ще вести свою політику.

Його заповіджений приїзд найбільше не подобав ся в редакції „Робітника", бо видно були деякі одиниці, що раді були віддати сю ґазету йому, аби її провадив по „меньшевицьки", а усунути відтам теперішних „большевиків", котрих лідером є п. І. Сьвітенький.

П. Сьвітенький видно вже давнійше предчував свою долю, бо зараз, як його пустили з вязниці, писав в „Робітнику" так:

> „Хай нас матінка свята боронить від: Починка, Федюшки і Лати. Товариш Крук впав їх жертвою. Екзекутива теж упала жертвою тих панів. Тепер на мене черга а також черга на цілу У. Ф. С. П. Мені, товариші, знакоме кракане ворон над головою — знакоме їх трепотане крил. Тепер, коли читаю послідні числа „Н. В." в моїй уяві те самісеньке знакоме кракане і теж самісіньке тріпотане крил. За нашими воронами летять в „Н. В." жуки і так тихенько; жу, жу, жу — „Сьвітенькому темніє". Темнілоб і вам Бориско, колиб знали лучше те, що я знаю і колиб приходило ся перейти по моїй дорозі. Та хай, збирайте зернятка діточкам, у Вас нема часу на жертви".

Опісля видно українські меньшевики в Злучених Державах таки добре наставали на се, аби посадити п. Семешка в Клівленді, бо тепер „Робітник" аж цілі сторони задруковує „файтом" проти п. Семешка, аби виказати читачам ґазети, як небезпечно її віддати в руки владивостоцького меньшевика.

Ось-що пише „Робітник" в останнім числі:

> „Коли д. Г. Семешко виїзджав з Злучених Держав жадав, щоби єму дати посьвідчене, що він є соціяліст. Такого посьвідченя Г. Гемешко не дістав ніколи від У. Ф. С. П., **бо він не був членом У. Ф. С. П.**
>
> „Г. Семешко обіцяв присилати до „Робітника" кореспонденції з України. За свою працю Г. Семешко дістав наперед $100.00. Г. Семешко заїхав до Владивостока. В го посьвідченя Г. Семешко не дістав ніколи від У. Ф. С. П., ті „Дальокая Окраіна".
>
> „З того часу Г. Семешко кілька рази писав до тов. Крука і до редакції „Робітника". Г. Семешко писав, що він є меншевик, що іде до Злучених Держав, що хоче вернути до „Робітника" і просив, щоби виставити его кандидатуру на редактора. Ми уважали за лучше мовчати, але довше годі. По тих листах ми вичитали в „Н. В." що Г. Семешко займає в Владивостоку дуже важні уряди, але що іде такой до Злучених Держав. **Чому Г. Семешко хоче покидати „меншевицьку" ґазету „Дальоку Окраіну" — чому хоче покинути всі уряди — чому хоче кинути ту сторону, котра потребує помочи — чому покидає ту сторону де він має вплив і де знає обставини, а хоче їхати на редактора до „большевицького Робітника" — ми не знаємо".**

А вкінци редактор „Робітника" свою оборону перед надходячою „небезпекою" так кінчить:

> „Хто є Г. Семешко не знаємо і тяжко, щоби колибудь знали. Знаємо, що Г. Семешка ми не уважаємо, ні николи не уважали за соціяліста. Знаємо, що Г. Семешко уміє писати і що писав в „Робітнику", але не про соціялізм. **Знаємо, що Г. Семешко если дістав яке посьвідчене, що був членом У. Ф. С. П., дістав се посьвідчене неправно від ніякого відділу ні Екзекутиви, лише від члена, або двох".**

Чи ся „большевицька" дефензива проти „меньшевицького" наїзду з Владивостока на Клівленд удасть ся, покаже недалека будучність, як взагалі п. Семешко виправить ся зі своїм „штурмом" через Тихий океан аж над ріку Куяґоґу.

Все те, що доси діялось в Клівленді, се тільки „форшпіль", а до самого „штурму" може прийти аж по приїзді п. Семешка і инших „меньшевицьких сил", котрі стоять вже табором в Ню Йорку і в Дітройті та ждуть на знак.

Готова ще бути велика битва над Куяґоґою і поляжуть там або „большевики" або „меньшевики", а читачі „Робітника" мають „ченс" ще раз бути перенесені до иншої партії.

КРОВАВА БОРОТЬБА НА УКРАЇНІ.

(True translation filed with the Poststmaster at Jersey City on July 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Про політику Скоропадського, а властиво Німців, бо він стоїть під розказами німецьких військових властий, приходять поволи докладнійші вісти.

Довідуємо ся щораз більше про той „селянський зїзд", який його проголосив гетьманом України. Показуєть ся, що се були дійсно польські і московські дідичі та вибрані ними селяни-богачі, **між якими були і польські пани-дидичі, поперебирані в селянське одіне.** Тепер, як подають старокраєві ґазети, українські селяни викривають тих „хліборобів", що були на зїзді, та убивають їх. Се є найліпший доказ, що той зїзд не мав нічого спільного з українським селянством, а як показав проголошений ним гетьман, цілию того зїзду, нібито „селянського", був замах на здобутки селянства у революції, — се був замах для оборони польських, московських і німецьких дідичів на Україні, для відібраня землі селянам і віддачі її дідичам-галапасам.

По тім замаху повстало на Україні два ворожі табори.

По одній стороні станув Скоропадський, з німецькими ґенералами, з польськими, московськими і німецькими дідичами; **навіть члени бувшої царської родини йому помагали, між иншими бувший великий князь Дмитро Павлович, котрий тепер пробуває в Києві, помагав Скоропадському підчас його замаху на здобутки українського селянства в революції.** А по другій стороні стануло українське селянство; стануіли міліони народу в обороні своєї землі, котру вони обробляють і за право до котрої борють ся вже сотки літ.

Сі два ворожі табори ведуть завзяту боротьбу.

Українські селяни, як подають вісти з України, винищують польських і московських дідичів до ноги. В деяких околицях не остало ніодного галапаса. Навіть на селян-дуків нападають за змову з панами і за те, що разом з панами робили зїзд в Києві проти здобутків української революції.

В східній части України ся боротьба селянства перемінилась у звичайну війну. Селяни, що вернулись домів з рушницями і машиновими крісами, бачать тепер, що се, що вони здобули в революції, дідичівська польсько-московська кліка під опікою німецької армії загадує назад відібрати. І вони знова ідуть у бій. Беруть рушниці і кріси та ідуть на війну. Як ішли на війну на розказ царський, то навіть не знали, за що бють ся, а тепер знають, за що борють ся. **Тепер вони борють ся за рідну землю і за її свободу.**

Обізвало ся українське селянство проти замаху на його здобутки найзавзятійше там, де була Січ Запорожська, в Катеринославщині. І нині, як доносять телеґрами, селяни там будують закопи і ведуть звичайну війну.

А що робить гетьман, наставлений Німцями, і його правительство? **Він не іде на зустріч домаганям народу; він смирно обороняє дідичівські інтереси і кличе проти українського народу німецькі війска. Для того народу, котрий боронить своїх здобутків революційних, він має карабіни і гармати.** Вже доси майже пів міліона німецького війска стоїть на Україні для оборони інтересів польських і московських дідичів, а нарід гине тисячами і десятками тисяч, як гинув віками в боротьбі з наїзниками зі сходу, з заходу, з полудня і з півночи.

На большевицькім зїзді „савєтів" в Москві, недавно, ще перед убитєм німецького амбасадора, делеґат з України Алєксандров (він з Катеринославщини; коли кандидував на посла до 4-тої думи, українські робітники його горячо були підперли і він в думі боронив українські справи) представляв боротьбу українського селянства і робітництва проти німецьких рабівників і казав так, звертаючись до большевиків: **„Ви зробили мир з Німеччиною коштом України. Німці будуть виметені з України. Проч з Мірбахом і його льокаями — большевиками!"**

І се правда. Большевики своїми дикими нападами на Україну спровадили там німецьку армію та убили українську революцію.

Тепер вони братають ся з німецькими ґенералами, а український нарід іде до закопів і веде криваві бої з рабівниками.

Україна, Білорусь, Естонія, Донщина, Кавказ втратили здобутки революції, а большевики бавлять ся своїми теоріями і приязнию з німецькими ґенералами.

Тяжка і нерівна боротьба українського селянства проти Скоропадського і його опікунів німецьких ґенералів зі сотками тисяч війска. Сі війска можуть зломити опір українського селянства і його оборонний рух затопити в потоках крови, але се ще не скінчить боротьби.

Український нарід не покине боронити свого права до своєї землі і волі — ніколи. Побіда українського народу може бути ще не близка, але вона не пропала. Нарід мусить побідити, а вороги мусять уступити.

Я ЩЕ ПОВЕРНУ СЯ.

Був май, як вийшов я з села,
На шлях житя пускав ся;
А осінь золотом цвила,
Як я з шляху вертав ся.

А ніс я там у грудях жар,
Ніс віру в ідеали;
Та всі вони на тім шляху
Змарніли і опали.

І от вертаю знов в село —
Пожди, жите шалене!
Я ще поверну ся... Нехай
Згоять ся рани в мене.

М. Голубець.

ЗАПАЛІТЬ ВІРУ.

Запаліть огнями віру,
Розбудіть сьвяті чутя,
І несіть їх в дар-офіру
Для громадського житя.

Не зінсуйте безнадійно
Посилаючись на час,
Йдіть на працю гордо, рвійно,
Хист і сила є у вас.

Вирвіть з серця власні болі
І прямуйте до мети;
Йдіть туди, де ті темні, голі
Ваші скривджені брати.

П. Гай.

ПІД ОСУД НАРОДУ.

З Честер, Па., дістаємо з просьбою о поміщене ось-таке письмо:

Від двох неділь всі українські товариства в Честер, Па., горячково приготовлялись до звеличеня славного американського сьвята „4-го липня". Найбільше сим ділом займались тов. „Запорожська Січ" і братство св. Духа, відділи У. Н. Союза, за що їм належить ся щира подяка.

О годині 9-тій рано, по відбутім богослуженю, яке відправив місцевий парох, о. Держирука, в гр.-кат. церкві при Вест 3-тій улици, уформувались до походу товариства і братства в одностроях та лентах і велика сила людий з народними відзнаками. При звуках орхестри в сьвяточнім настрою та в хорошім порядку похід рушив і щасливо дійшов аж до Джефрей стріт, де похід пристанув задля ожиданя ґруп других народностий. По короткім ожиданю похід рушив дальше. Втім надбіг якийсь незнаний нам офіцир у військовім мундурі, приглянув ся з боку українським прапорам, прискочив до хоружих і сказав: „Down with these flags!" (геть з тими прапорами). На ніщо не здали ся жадні протести і вияснення через п. Лакуша. Офіцир загрозив арештованєм, коли будуть опирати ся його приказови. Поміж народом настало велике замішанє. Заборона несеня українських прапорів вплинула відємно на наших людий, які з великим негодованєм почали розходити ся. Не тяжко було о ще більшу хрію, але завдяки пп. Лакушови і Білінському удало ся припровадити хоч поодинокі ґрупки до порядку. Вони також були огірчені, але якось діждали ся кінця походу. Хто о таку „прислугу" постарав ся для нас, годі дізнатись. Так то честерські Українці відсьвяткували день „4-го липня".

По тім фатальнім поході наші люди зібрали ся в церковній гали на мітінг, котрий не відбув ся через розлом між парафіянами а о. Держирукою. Говорять, що о. Держирука встидав ся брати участь в поході з народом. Самі члени товариств і братств вибрали о. Держируку головою походу, ходили і просили його, але се на ніщо не здалось. Наш парох завзяв ся, відказав ся, тай годі!

Вина за ганьбу, яка впала на тутешних Українців, спадає на їх пароха. Спитає хтось: чому? Відповідь готова: Отець Держирука не дбає за нарід, з котрого жиє, не поучить добре, як люди мають себе боронити перед напастями ворогів, лише дбає, аби йому добре було. Православний піп в поході з русскими і з нашими перевертнями ішов, польський зі своїм народом ішов, не встидав ся, жидівський рабін ішов — усі йшли зі своїми людьми, а наш батенько цурали ся нас...

Я не є ворогом свого пароха (про мене, хай буде йому найлучше), але мене болить серце через се, що в найбільшій народній потребі його нема. Коли трафить ся людина, котра скаже щиру правду, то від сьвятого вівтаря він кричить: „Не слухайте його! Не робіть так, бо то соціяліст, недовірок! Робіть так, як я вам кажу, бо я ваш отець, пастир, батько ваш". Через се богато членів Українського Союза виступило, богато через се не вписуєсь до Союза, а ходять по новім Союзі, по Гайдамаках, по Федераціях та ще може і в чуже стадо ідуть.

Не думайте, що то якийсь „інтернаціоналіст" так пише. Ні! Я не є соціяліст, недовірок. Я не є противник попівський, бо знаю, що нам ще і попа треба, віру батьків наших шанувати і дорожити нею треба також. В мене ціль ясна, мов сонце. В мене: Вільна Україна, злучена, самостійна Україна перш усього. Хай живе демократична Україна! Рівне право для хлопа, попа і пана! Геть з такими, котрі цурають ся стати рамя об рамя з сільським людом, який хоче заманіфестувати ся „хто ми, що ми і чого бажаєм" перед чужинцями, котрі нас приняли як рівних собі на вільній земли Вашінґтона; який зійшов ся віддати належний поклін свободі, проголошеній 4-го липня 1776 року, поклонити ся Вашінґтонови і його товаришам, славним борцям за свободу Злучених Держав; який хотів висказати свою льояльність демократичному правительству сеї держави; який хотів просити, о скільки се можливе, о поміч для Неньки України, розпинаної проклятими цілим сьвітом Гунами і їх союзниками. А що стало ся? Зісталисьмо поганьблені, висьміяні несьвідомою нашої справи публикою і нашими політичними противниками, через се лише, що наш голова про славу, провідник, наш душпастир встидав ся з людьми стати вряд, а люд не був на се приготований і не було кому стати в обороні нашого славного прапора.

Нехай же Укр. Н. Союз, його члени і читачі „Свободи" самі осудять поступок честерського гр.-кат. пароха, о. Держируки.

Коли зайде потреба, напишу більше.

Гринь Перчак.

ДЕКЛЯРАЦІЯ НЕЗАВИСИМОСТИ

принята і підписана дня 4-го липня представниками 24 народів у Гали Независимости в Філядельфії, Па.

Коли з розвитком подій показало ся для народу Злучених Держав конечним розвязати політичний узол і привернути поміж народами рівність і самостійність, до яких вони законами природи і Божими мають повне право, само поважане перед поглядами людства домагаєть ся того, щоби вони виявили всі причини, які довели до зірваня.

Коли знова в часі розвою людської історії держава, яка проголосила свою независимість, стане до оружного опору проти замахів автократії і коли мужі ріжних народів стануть готові віддати своє жите для справи демократизму, то тоді виходить обовязок, який вони винні як супроти себе самих так і супроти сьвіта проголосити причини такого їх рішеня.

Ми уважаємо ту справу за зовсім відому і не потрібуючу доказів, що німецький цісар стремить до пановання над цілим сьвітом і що він в ціли осягненя тої скаженої амбіції на кождім кроці зробленім в напрямі тої цілі підюдив нарід н і м е ц ь к и й топтати ногами принципи сьвяті для сердець всіх тих, що люблять Америку.

Він зі спокійним вирахуванем і холодним розмислом від многих літ задумував знищити всі обяви вольної волі і підчинити приказам свого правительства ведене народних справ розбіжно з правами моралі.

Він піпхнув сьвіт до зовсім непотрібної війни і старав ся лицемірством звалити весь тягар відвічальности на правдиві жертви неспровокованих його нападів.

Він старав ся завершити всі свої злочини насильства і бруталности, придаючи до всіх страхіть війни незвязану нічим свободу рабунку мордів і знущань.

Він ломив права невтральних, неповинних народів, а роблячи те, голосив, що воєнна доконечність приневолює в даній хвилі стоптати всі зобовязаня, які мав його нарід супроти сьвіта.

Він зіступив у глибини в тій цілі, щоби від дна непокоїти океани і нищити морську торговлю невтральних, та підняв ся під хмари, щоби з гори кидати знищенє на нещасних, слабих і безборонних.

Він силою приневолив льояльних горожан, взятих яко воєнних бранців, піднести оруже супроти їх краю, стати убийниками їх приятелів і братів, або самим впасти з їх руки.

Він виставив великі армії, вишколені удержувати ся масакрами і бруталностию, і переводить до кінця своє ремесло смерти, знищеня і тиранії, початє злочинами і перфідією в спосіб, який ледви чи найде відповідний примір в найбільше варварських віках, а є цілковито негідний голови просьвіченого народу.

Він намагав ся викликати домові заворушеня поміж нами і піддержував поповнюванє пекольних злочинів при помочи нанятих емісарів, які не зважають ні на вік ні на пол та обставини.

Він зовсім потоптав ногами сьвяту правду, що всі люди є сотворені рівно. Він осьмішив цілий принцип, що правительство черпає всю свою силу виключно тільки за згодою тих, якими править і приписав сам собі право правити цілим сьвітом в імя Боже, яке то імя знеславлює, покликуючи ся заєдно на волю Всемогучого Бога.

В часі перших початків тих злочинів американський нарід проти того протестував. Та коли показало ся, що всі протести є пусті, по довгій надумі порішив виступити активно. І американський нарід заапелював проти цісаря німецького тільки по те до німецького народу, щоби переконати ся, що той нарід під впливом продажним має оглухлі уши на голоси справедливости і братерства. І остаточно нарід хватив за оруже і стоїть нині непохитно з постановою, не зложити того оружа скорше, аж доки демократія не стане триюмфувати, чого доказом буде упадок цісарського дому в Німеччині, і аж доки не виборе мира для цілого сьвіта.

І отсим ми, мужі численних народів, правно признаючі ся Американцями і то не тільки на тій підставі, що тут мешкаємо, але з переконаня, покликуємо ся на Найвисшого Судію сьвіта, що бачить чесність наших намірів, і отсим тою урочистого деклярацією прилучуємо ся до всіх льояльних горожан, які ведуть безпощадну війну проти укріпленя автократії, виповнюючи в той спосіб найсьвятійший обовязок супроти Господа і супроти чоловіка; що узли, які нас звязали із нашими союзниками, є того рода, що їх не дасть ся ні розтяти ні розвязати, аж доки для кождого з них зосібна не направить ся того зла, яке він потерпів для спільної цілі; і без огляду, які можуть бути говореня про мир, не сьміє устати війна, аж доки німецький цісар не зазнає роздавляючого мілітарного погрому.

А в цілі піддержаня тої заяви повселюдно потверджуючої нашу неограничену льояльність супроти Злучених Держав і з непохитним довірєм в оборону Божого Провидіня ми є готові віддати за нарід, наших союзників і один за другого наше жите, наше майно і нашу найсьвятійшу честь.

Філядельфійська „Америка" (ч. 150, з 8. липня 1918), з якої передруковуємо повисшу статю, пише, що сю „Деклярацію Независимости" підписали представники 24-рох поневолюваних народів. Сього акту довершено в тійсамій сали, де перед 142 роками зібрані представники американського народу підписали деклярацію независимости Злучених Держав. Присутними при тій церемонії були численні американські високі достойники, ректор пенсильванійського університету і Джордж Вашінґтон, безпосередний нащадок того Вашінґтона, що перед 142 роками дав почин независимости американській републиці. Іменем українського народу ту деклярацію підписало пятьох вибраних українськими товариствами у Філядельфії представників, а іменно: др. Юліян Чупка, п. Т. Грицей, п. І. Боросевич, п. А. Ґела і п. Д. Штоґрин.

Марко Скритий.

ДО ЇЇ МАМИ...

Богато сьвіта вже сходяв я,
Щастя й нещастя вже зазнав,
Цьвіток немало находив я —
Та ще такої не стрічав,
Яка росте в Твоїм городі...
Ти чар-водою підливала
Що раня цьвітку ту;
І їй Ти, Мамо, вроду дала.

Прекрасна в сьвіті цьвітка та,
Її вид в очи мені впав;
Щаслива днесь Твоя дочка —
Я-ж її щиро покохав...
Покохав так, як серце знало,
Як може серце лиш любити;
І вже ніколи не покину, —
Я хочу вічно з нею жити...

Не можу я її забути,
Не можу, Мамо! Ні, ох, ні!
Бо та розлука гірш отрути —
Щастя не булоб вже мені.
Не булоб долі сиротині...
І я би вибрав один шлях:
Блукать, блукать в широкім полі,
А утомившись, в могилу-б ляг...

І всякий спомин, що мене вяже
З Твоєю рідною дочкою,
Щасливий спомин... — Він поляже
Геть у могилу враз зі мною...
...Не дай, щоб згасло ясне сонце,
А темна ніч любов здавила;
— Віддай жеж, Мамо, дочку за мене;
Вона за мною буде щаслива...

Марко Скритий.

ЗАЖУРИЛАСЬ...

Зажурилась, задумалась,
Нема того, щом кохала;
Нема того, щом любила,
Моя доле нещаслива.

Скільки слїзок я пролляла,
Скільки хлопців я кохала,
Скільки чобіток сходила,
Та нікого не любила.

Полюбила лиш одного,
Чорнявого, молодого —
Та не знаю, чи покинув,
Чи в чужині де загинув...

В СТЕПУ.

Степ і степ... немає краю;
Квіти, тирса, трави;
Я іду, бреду, шукаю
Минулої слави.

Чую — пісня рідна, втішна,
Відгук слави — волі,
Наче хвиля — хвиля ніжна
Котить ся по полі.

То розсиплеть ся росою
В травах між квітками,
То мов хмаронька горою
Пливе над степами.

Степ і степ і рідна пісня,
Пахощі степові...
Ой чогож так сумно й втішно
В степу козакови?

П. Гай.

ДОПИСИ.

З NEW YORK, N. Y.

Участь нюйорських Українців у сьвяткованю Дня Независимости.

Погідний ранок 4. липня. Найбільше місто сьвіта, Ню Йорк, удекороване прапорами американськими і прапорами союзників Злучених Держав. Від 6-тої години рано в місті оживлений рух. Ціле населене збираєть ся до належного відсьвяткованя сьвята американської свободи. Чужинецьке населене, се чи не більша частина учасників манїфестації.

Український Народний Дім при 6-тій улици богато удекорований американськими прапорами. Також пречудно прикрашена церква св. Юрія при 7-мій улици і резиденція місцевого пароха.

О годині 6.30 рано збираютэ ся нюйорські українські товариства і братства під церквою св. Юрія і в Народнім Домі. Коло церкви порядкує усім Впр. о. М. Підгорецький з парохіяльним комітетом; в Народнім Домі держить порядок голова Української Громади, п. П. Задорецький. Всї українські організації в Ню Йорку числом трийцять прибувають до збірних точок.

О 3-тій годині пополудни велика саля Народного Дому виповнена по береги. Парохія св. Юрія прибула тут з усіми своїми товариствами і братствами. Всі зійшли ся на віче, де відчитано резолюції з заявою льояльности Злученим Державам і з домаганями независимости України. Резолюції вислано телеграфічно до президента Вілсона і до міністра заграничних справ Ленсінга.

О годині 4.30 пополудни похід вирушив з Народного Дому попри церкву св. Юрія до Вашінгтон Сквер парку.

На переді дівчата в народних строях несли величезну таблицю з написию „Юкраініенс“. Відтак ішли провідники походу: місцевий парох Впр. о. М. Підгорецький, голова Української Громади п. П. Задорецький і др. К. Білик. Група українських козаків в козацьких строях їхала на конях з гетьманом на переді. Козаків було шіснайцять. Крім величезних американських прапорів на переді походу кожде товариство зосібна мало свій прапор, а кождий учасник походу ніс малий прапорець у руці. Кілька знаменитих банд пригравали до походу. Чотири дівчата в народних строях несли портрет президента Вілсона великого розміру. За портретом несено напись: „Ві стенд бай авр нобл Президент“.

Відтак инша група дівчат несла т. зв. „сервіс флеґ“, прапор з 86 зьвіздами, відповідно до числа Українців з Ню Йорку, які служать в американській армії. За сим слідували ряди дітий, хлопців і дівчат, одітих в американські і українські строї. Український хор при церкві св. Юрія числом коло сто осіб в українських строях був одною з найбільше приманчивих частий походу.

Крім хору був ще один відділ жінок в народних строях, в якім було поверх сто осіб. Сестрицтво св. Ольги в білих одягах, за ними ще одна велика група жіноцтва, а опісля відділ мущин в українських одягах — зачинали другу частину походу всїх місцевих організацій.

В поході взяло участь яких вісім тисяч Українців. Щоби наглядно представити число Українців, зазначимо, що вони заняли двайцять чотири бльоки. Великих американських прапорів було пятьдесять.

Похід задержав ся у Вашінґтон Сквер парку. Там хор відспівав кілька американських і українських пісень, які викликали гучні овації. З Вашінґтон Сквер парку похід рушив дальше. На розі пятої евені і 26-тої улиці стояло підвисшене, на якім знаходив ся майор міста Ню Йорку, „Комітет Національної Оборони“, велике число сенаторів і конґресменів, міністер маринарки Деніелз і сотки визначних гостий та публики. Переходячи попри підвисшене, всї учасники походу звернули в його сторону голови на знак пошани. З усіх боків несли ся гучні оплески й оклики на честь України. З підвисшеня посипались на „сервіс флеґ“ гроші (які будуть вислані для наших жовнірів у Франції). Оваціям не було кінця. Велика таблиця з написию „Юкраініенс“, „сервіс флеґ“, козаки, жіноцтво в українських строях, кожде товариство, кожда напись, кождий прапор — се все викликувало бурю оплесків і окликів, які додавали Українцям незмірної радости. Повага і радість так і била з кождого облича, а кожда пара очий блищала дивним сяйвом — не знати, чи від самої радости, чи від радісних сліз, чи від великих надій. Заходяче сонце кинуло свої ясні лучі на ріжнобарвні строї, які своєю красою чарували зір.

Годить ся зазначити, що з українського походу знято фотографії, які появлять ся невдовзі на сцені, на рухомих образах („мувінґ пікчерс“). Дивною і прикрою була мовчанка нюйорської преси про Українців в поході. Лиш кілька газет помістили згадки, але незвичайно скупі. Та зате нюйорський „Таймс“ з понеділка, 8. липня, приніс вістку, що Українці дістануть похвальну диплому в нагороді за се, що український похід був одним з найкрасших. Таких дипльом удостоїлось заледви сім чи вісім національностий, на загальне число коло трийцять.

Участь Українців у сьвяткованю Дня Независимости певно на довго остане в памяти і Українців і чужинців, які про Україну не богато знають. А не треба й поясняти, що Україні конечно, щоби сьвіт пізнав її близше та отряс ся з тих пересудів, які посіяли наші вороги.

Дня 9. липня п. П. Задорецький, голова Українського Комітету до сьвяткованя 4. липня, одержав від „Майор'с Комітi оф Нейшенел Дефенз“ письмо, в якім Українцям висловлено признане за участь в поході. Подаю лише кілька уступів з сего листа.

„Дуже менї приємно повідомити Вас, що український похід дістав похвалу від комітету нагород, вибраного майорським комітетом народної оборони.

„Комітет з приємностию повідомить Вас, коли і де буде доручена нагорода.

„Позвольте мені зложити Українській Дивізії сердечні ґратуляції за заслужений успіх, а також позвольте висловити признане від майорського комітету за ґарну роботу, якою члени Вашого комітету і Ваш нарід прислужили ся до успіху відсьвяткованя Дня Независимости.

„Сподіваю ся, що зносини, навязані між нашим комітетом і Українцями, не перервуть ся.

„Ще раз ґратулюю Вам за незвичайно ґарний похід Вашої ґрупи і остаю з належним поважанем — Ґенри МекДоналд, ґенеральний директор“.

І. Г.

З ELIZABETH, N. J.

Український концерт в Елізабет, Н. Дж.

Українська громада в Елізабет, Н. Дж., пописала ся в минулу суботу дуже красним концертом. Такого концерту певно ще не було не то в Елізабет, але і в многих инших американських містах, де є численнійші українські кольонії.

Концерт уладжено в память незабутого кобзаря Т. Шевченка, за почином новозорґанізованої елізабетської „Української Громади“ (до якої входять представники всіх місцевих народних українських товариств), а заходом церковного хору під управою п. Івана Переговського. Відбув ся концерт у красній великій галї театру „Гіпподром“, яку властитель відступив безплатно (лише за зворотом кошту сьвітла й обслуги) з уваги, що дохід з концерту був призначений на фонд американського Червоного Хреста.

Для продукцій церковного хору, „Українського Бояна“, вибрано композиції Лисенка, Біликовського й инших і всї випали дуже красно. Співи хору мішаного, жіночого і дітočого подобали ся дуже усїй публиції, а найбільше сольові співи молодого співака п. Палажія, котрий гостинно виступав на концерті.

Дуже красно списались також у квартеті 4 малі дівчатка, М. Сокира, Е. Лисачок, А. Ванца і Е. Кухта. Такий **квартет маленьких співачок** — се рідкість на українських концертах, а що вони так успішно вивязались, належить ся їм публична похвала.

Зі співачок заслугує на увагу панна Е. Вислоцька, яка представилась своїм милозвучним голосом яко солїстка в хорі в часі виконаня пісні „Глубоким сном“.

На особливу увагу заслугують також **деклямації маленьких школярок.** Ми привикли чути в Америці деклямації старших дівчат, виконані звичайно без відчутя і без жадного руху. Такі деклямації замісць корисного вражіня, викликують прикре вражіне. Але в Елізабет було зовсім инакше. **Там було найменьше десять деклямацій, а однак публика слухала їх серед загального одушевленя.** Деклямації були короткі, добре дібрані, а школярки були як слід приготовані; деклямували з чутєм і з живими рухами так, що як одна дівчинка за другою відходила по віддеклямованю, то публика не лише нагороджувала їх грімкими оплесками, але була рада, аби вони ще деклямували. Слід притім зазначити, що малі декляматорки се дочки Українців і зі східної Галичини і з Лемківщини, а так красно вивчились деклямувати, що ніхто не міг пізнати жадної ріжниці у виговорі.

Треба ще додати, що і сусіди не забули про елізабетських Українців, а саме прибув п. Каськів з Нюарку, прибув п. Василенко з Трентону і молодий п. Ґела з Філядельфії, Па., котрі поспішили помогти елізабетській українській громаді своєю співучастию в концерті.

Загалом за сей концерт належить ся признане „Українській Громаді“ і „Українському Боянови“ в Елізабет. Вправді публика не дописала своєю численностию (можливо з причини дощу, який несподівано спав в суботу вечір), однак впорядчики концерту вивязались знаменито. Був се перший величавий попис елізабетських Українців і є надія, що се тільки добрий початок, і то може не тільки для Елізабевців, але і для других українських громад, які повинні взяти собі приклад з громади елізабетської. Донедавна і в Елізабет тяжко було щонебудь зробити, особливо через ріжниці між Українцями зі східної Галичини і з Лемківщини, але завдяки щирій праці нового пароха о. В. Стецюка тих ріжниць тепер нема, а є повна згода і єдність, якої висловом є „Українська Громада“, а першою манїфестацією сей красний концерт в память Тараса Шевченка.

Подорожний.

КІЛЬКО ТО ГРОШИЙ і праці і журби понесли ті, що закладали „Свободу“. Вони зовсім не числили на зиск, лише роздумували, як би то просьвітити нарід. А теперішні видавці „Свободи“ тако жтим журять ся. Тому всі сьвідомі Українці повинні бути поміччні в тім ділі і зєднувати передплатників.

ДОПИСИ.

З HERKIMER, N. Y.

На подяку большевикам.

В ч. 80. часописи „Свобода" знаний в цілій нашій околици федераційник Луцишин нападає на парохію, що ми йшли під польським прапором, для того мушу навести факти щодо нашого оправданя:

Як звісно цілому сьвітови, політика російських большевиків змусила Укр. Центральну Раду візвати на поміч Німців. Так і наша парохія була змушена удати ся о поміч до Поляка, котрий нам нічого злого не зробив, лише богато поміг, і він є також довголітним членом Укр. Нар. Союза.

Щоби ми йшли під польським прапором, то се є підла брехня недовірка Луцишина, бо ми йшли під осібним прапором американським. А що ми не хотіли йти за нашими соціялістами, але вони мусіли йти за нами, то за те вони лютять ся.

Вони мають український прапор, куплений за гроші, що їх зложила ціла громада, а мимо того має напись якогось їх видуманого товариства, і я не думаю, щоб ми були змушені попирати большевицьку самоволю Беднарчуків, Луцишиних і прочих.

Я не хочу з такими людьми нічого мати до діла. Лише мушу сказати на своє оправданє, що хоч би ми йшли і під польським прапором (що є підла брехня), то все таки ми не волочили їх по кортах з поліцією так, як Беднарчуки, Луцишини і їх шановна большевицька банда водили нас минувшого року на „Укр. День". І знайте, напасники, що ви сего не дочекаєте, аби ви були у нас за провідників! І нехай сьвіт знає, що волимо йти рука в руку з Поляками ніж попирати гадів, плеканих за власною пазухою. Ми не беремо ніколи участи в нічім з недовірками, котрі на кождім кроці безчестять церкву, сьвящеників, а навіть і слово Боже, котре зненавиджені вами попи проповідують в церкві. А що ваш тов. Беднарчук пристав до наших найгірших ворогів, кацапів, і платить їм колєкту, тож і ви всі скиньте овечу шкіру, станьте правдивими вовками і йдіть за його приміром, а нашій парохії дайте спокій.

Ми, дякувати Богу, маємо свій прапор український, але не червоний... Він належить до цілої громади. Як вам звісно, ми посьвятили його на 4. липня і богато членів з вашого видуманого товариства брало участь в манїфестації під нашим прапором, а такі „патріоти" як ви, котрі голосять демократизм, відказали ся від маніфестації, мимо того, що вся українська іміграція в цілих Злучених Державах відбувала маніфестації в честь демократизму. Тим ви показали своє хрунівство аж надто добре. Тож видите, що: „Сукав шнурок нам, а повісив ся на нім сам".

Парохіянин.

З SCRANTON, PA.

Сьвяткованє Дня Независимости.

День 4-го липня приніс для угорських Русинів, проживаючих в Скрентоні, велику несподіванку. Того дня вони довідали ся наглядно, що вони не є Греками.

Як відомо, того дня виступали в параді всі народности під своїм іменем. До сего часу мало хто знав, що в нашім місті мешкають правдиві Греки. А показали ся вони досить поважно числом і в найгарнійших строях в Побідній Параді.

Греки не працюють в майнах ані фабриках, а лише занимають ся бізнесами, як: ресторанти, цукорні, овочі і т. п., а що на лици смагляві, то з виду беруть їх нераз за Італійців. Угорські Русини не мали нагоди їх пізнати. Можливо, що вони не знали, чи є де на сьвіті які Греки, коли самі себе представляли перед Американцями за Греків. Угорські Русини зібрали поважну суму на Червоний Хрест, а місцеві часописи були поінформовані, що то вчинили Греки і давай хвалити Греків за їх патріотичне діло. Ба навіть таке славне „Соединенiє", коли мало конвенцію в Скрентоні, було представлене за грецьку організацію. Діти угорських Русинів по школах записані всюди яко Греки.

Коли проголошено програму паради і визначено місце для кождої національности, угорські Русини лишили ся без місця. Правдиві Греки заняли місце, а „греко-католиків" зігнорували. Отже всі угорські Русини, які становлять поважне число, бо мають тут аж дві церкві, лишили ся дома.

В Параді Побіди виступали отсі національности: Англійці, Італійці, Греки, Жиди, Німці, Поляки, Словаки, Українці, Литвини, Сирійці і Мадяри, а також русска православна парохія св. Петра і Павла.

Національні прапори несли Італійці, Поляки і Українці. Наш синьо-жовтий прапор дуже всім подобав ся.

В поході йшло около 15.000 людий і треба було стояти цілу годину, поки цілий похід перейшов.

Українська група складала ся з 380 людий. Замітні в ній були влучні написи, котрі Американцям дуже подобали ся, за що. надгороджували Українців гучними оплесками.

Галицькі Українці, коли лише уряджують яку маніфестацію або віче, кождий раз запрошують угорських Русинів до участи. Однак, на жаль, ті ніколи ще не явили ся. Зате як Словаки уряджували похід і віче в маю с. р., то більшу половину учасників становили угорські Русини, але всьо то ішло на рахунок Словаків. В часописях появили ся звіти з походу і з віча, де вихвалювано Словаків за їх патріотизм, а про угорських Русинів не спімнено ані слівцем. Навіть п. Ганчина записано яко редактора словацької часописи.

З того всего повинні угорські Русини винести науку і не підшивати ся ні під Греків ні під Словаків, але в маніфестаційних походах чи в політичних виступах повинні іти враз зі своїми братами Українцями, хочби навіть наперекір своїм душпастирям. Українці, коли будуть подавати звіти до часописий, ніколи не забудуть сказати, що в тім а тім ділі брали участь наші братя угорські Русини.

В. Г.

З CARNEGIE, PA.

Українська маніфестація в день 4. липня.

Згідно з бажанєм „Української Ради" відсьвятковано і у нас в Карнеґі 142-гу річницю независимости Злучених Держав демонстраційними походами по головних улицях міста. І карнеґійські Українці можуть бути горді, що своїм численним виступом показали перед чужинцями свою силу і імя. Хоч в маніфестаційних походах взяли участь самі Американці і другі національности, то в порівнаню з українською всі прочі були зникаючі. Дійсно! Серце радувалось на вид довжезного, бо на яких 600 кроків розтягненого походу, а душа кождого щирого Українця рвала ся гень далеко за море, у свою дорогу вітчину, на нашу милу Україну, і лучила ся з своїми одноплемінниками, які під сю пору борять ся рівнож за такусаму независимість, якої память якраз того дня обходили.

В поході взяло участь вісім братств і товариств і шкільна дітвора. Весь походовий ланцух був гарно уложений. Особливо дуже миле вражінє творило чоло походу. На переді провідник п. И. Ялечко; за ним на 10 кроків хлопчик-школяр Стефанко Ступінський в уніформі моряка з американським прапором у руках. Відтак ідуть дві дівчатка-школярки: Ануся Ялечко і Маруся Щитинська, в одностроях, зображаючи американську Свободу, а поміж ними в ряді ступає висока стать п. Ф. Вербицького, котрий несе таблицю, на якій розмальована по обох сторонах синьо-жовта краска, з виразною, далеко впадаючою в очи написю „Юкраініенс оф Карнеґі, Па." Направду видавало ся, що поміж американською Свободою гейби ступає гетьман свобідної вже України. В слід за ними йдуть два школярі: Осипко Ялечко і Стефанко Астряб, в уніформах офіцирів американської армії, з прапорами в руках, котрі гейби хоронили Свободу і гетьмана від внішного ворога. Тепер наступає довгий ланцух шкільної української дітвори. Шість дівчат в одностроях, з лентами на грудях, несуть розпростертий прапор свобідної Америки. По заду дівчат маширують хлопці-школярі, а між ними також шістьох несуть розпростертий прапор. Дивувати ся треба, як ті малі діти ступають гордо і у взірцевім порядку, роблячи в горячий день около три милі дороги. Тому і не диво, що товпи народу по обох сторонах улиць оплескують наш похід і оваційно викликують: „Юкраініенс! Юкраініенс!" Гарно презентувались і всі братства та товариства своїми гарними прапорами. Особливо визначали ся члени товариства „Січи", бо в своїх гарних уніформах і з шаблями мерехтіли гейби крашанки. В поході взяли участь (крім шкільної дітвори): 1) Тов. „Січ", від. Укр. Нар. Союза; 2) Тов. „Січ", від. Народної Помочи; 3) Тов. ім. Тараса Шевченка, від. Укр. Нар. Союза; 4) Бр. св. Юрія, від. Провидіня; 5) Бр. св. Петра і Павла, від. Нар. Помочи; 6) Бр. св. Покрови, від. Нар. Помочи, 7) Бр. св. Івана Хрестителя, від. Общества Рус. Братств; 8) Бр. „Любови", від. Нар. Помочи.

В демонстрації велику прислугу робили таблиці з ріжними написями, а то: 1) „Ukrainians of Carnegie, Pa.; 2) We demand Freedom and Independence for 40.000.000 of Ukrainians; 3) We look to America as the hope of new Europe; 4) The Ukrainian Democracy is ever ready to join hands with Democracy of the world; 5) Down with Teutonic autocracies in Europe.

Вершком того то маніфестаційного сьвята карнеґійських Українців був виступ нашого сьвященика, о. Пристая, з дворазовою промовою в англійській мові. Одна промова була рано з нагоди відслоненя гонорового памятника з іменами всіх, котрі з міста Карнеґі служать в оборонній армії Злучених Держав, а друга в вечер в „Карнеґі Лайбрари Гол" з нагоди загального віча. В обох промовах шановний о. прелеґент поміж иншим згадав нашу орієнтацію з хвилею вступленя Злучених Держав до сьвітової війни. Виказав історично, яке поневоленє переходив наш український нарід від Росіян, Поляків, Мадярів і Австрійців, і пояснив небезпечний наїзд Німців на молоду републику України, та в імени карнеґійських Українців зложив заяву льояльности Злученим Державам, як також висловив надію, що лиш при помочи Америки як Україна так і всі другі поневолені народи вибють ся на волю і свободу.

Честь Українській Громаді в Карнеґі і її улюбленому пароxови, що в день 4. липня зробили велику прислугу свому народови і вітчині.

И. Ялечко.

ВОЄННІ ВІСТИ.

(Продовжене зі стор. 1-шої).

прочими членами ради. Одержані прикази кажуть перенести війска з Росії на француський фронт.

„Чеська армія складає ся з добровольців, яких задачию є бороти ся проти Німеччини і Австрії в цїли освободжения чесько-словацького народа і утворення независлої чесько-словацької держави. Ми бажаємо показати нашу рішучу волю на полю битви у Франції.

„Чесько-словацький нарід є поневолена нація, яка ставить перші кроки в напрямі свободи, оплачуючи кровю, і не має морального права вести політику якоїсь охорони зглядом такої держави, як є Росія. Ніяка партія в Росії і ніяка кляса не є всилі утворити нині в Росії щонебудь тривалого. Порядок треба привернути силою, великою і енергічною, але приязною і людською, яка уможливила би Москалям прийти назад до себе.

„З очевидних причин Чехо-Словаки не можуть брати на себе переведене сього. Їх ясним обовязком є дістати ся передігім на поле битви у Франції".

також переконана, що ніхто не зможе нам відобрати побіду. Ми віднесли побіду на сході, і мусимо також вийти побідно на заході. Побіда не є далеко від нас віддалена".

Німеччина хоче оподаткувати зокрема Жидів.

АМСТЕРДАМ, 10. липня — Жидівське кореспонденційне бюро в Газї одержало з Берліна вісти, що все-Німці агітують за наложенем окремого податку на Жидів.

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Німці все ще мають надію осягнути мир мечем.

ПАРИЖ, 10. липня. — В пруській палаті панів виголосив гр. Берендорф промову, в якій між иншим сказав отсе:

„Ми не можемо мати мира, який був би гідний наших жертв, без помочи доброго німецького меча. Ми не можемо зробити поступу через такі ганебні промови, які виголосили недавно відповідальні особистости в парляменті".

Заступник президента сказав:

„Довіре до правительства є незахитане. Більшість народа є

У ФІНЛЯНДІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Справа поживи стоїть дуже лихо.

СТОКГОЛЬМ, 10. липня. — Ген. Маннергайм, головний командант фінських військ, відвідав нині Моріса, американського посла для Швеції, і запитував, чи Фінляндія може дістати поживу з держав аліянтів. Генерал представив стан поживи у Фінляндії в дуже чорних красках.

Американський посол мав заявити, що Фінляндія може мати дуже слабі вигляди на одержане поживи, як довго вона позістане під контролю Німеччини.

Фінці проганяють Жидів.

СТОКГОЛЬМ, 10. липня. — **Фінське правительство видало зарядження, щоби перед 30. вересня прогнати всіх Жидів і приказало всім громадам, щоби по упливі сього дня відмовити Жидам средств пожив,** як се доносять вісти, котрі наспіли нині до жидівського пресового бюра.

Фінський сенат, подає дальше телеграма, згодить ся натуралізувати лише мале число Жидів, і то передівсім таких, котрі підчас послідної боротьби бороли ся в рядах білих сторожий.

ВРАЖІНЯ ТЯЖКО РАНЕНОГО ЖОВНІРА.

Один тяжко ранений жовнір описує свої враження і думки, після того, як зістав поцілений ворогом і віднїс тяжкі рани. Він пише таке:

Ми знаходили ся в опівночи в окопах, зараз за фронтовою лінією, на три години перед розпочатем атаку, коли еспльодуючий набій калібру 5.9 вибух недалеко нас. Нагло я зістав попросту обнятий довкола полуминями і відкинений на десять ярдів, однак упадку не чув. Перше враженє, яке мене огорнуло, було рівнозначне з ударом в бік голови тяжким молотом. Лежав я може кілька секунд, однак думав, що се богато.

Я завважив, що мої ноги були рівнож тяжко ушкоджені, в додатку до рани в голові, отже сказав собі, що „я є забитий", з резигнацією, котра вже не полишала місця на жаль за чимнебудь. Я пригадав собі за жінку і діти і пришло мені на гадку: як се гарно, що я застрахуваний.

Почуте се вкоротці переминуло і я зачав жалувати не так самої смерти як способу, яким вона мене вхопила. Я постановив, що властиво я не повинен бути стовчений на камуз в тій болотнистій дірі. Радше буду жити. Се переконане опанувало мене цілковито.

Моя віра в поворот до здоровля була так сильною, що я двигнув ся і, чіпаючи ся стін окопу для вдержаня, дійшов до найблизшого підкопу, віддаленого о яких 10 до 15 ярдів. Там я упав знова; але вкінци знайшли мене і оглянули та перевязали належито мої рани:

Запевнений, що санітети з ношами вкоротці надійдуть, лежав я на твердій лавці, не чуючи жадного болю, з вимком зуба в місци, де я зістав поцілений в лице малими відломками вистрілу. Пятнайцять ран з експльодуючого набою і... біль зуба. Надію ся, що може який німецький артилерист колись се перечитае.

Полишилась мені ще одна забаганка — як у дитини: взяти за руку матір. Надїйшов давний товариш з мого віддїлу. Я його вхопив за руку і тримав цілий час аж до його відходу. Відтак я маячив аж до пятої години до появленя санітетів з ношами. Вони забрали мене, а під їх опікою опустили мене всі сумніви щодо моєї безпеки.

ОПОВІДАНЄ ПРО ДЗВІН.

В однім місті, в північній Німеччині, находить ся в одній церкві дзвін, на котрім є написано: 15-го жовтня 1729, і вирізана билина кукурузи з шістьма шульками.

Я хочу вам докладно розказати про сей дзвін, бо історія його дуже цікава і поучаюча.

Було се ще за тих часів, коли то люди не мали годинників, аби вказували, коли іти до церкви, та щоби порядок був, аби всі враз сходили ся. Отже люди придумали дзвони, і коли почули голос дзвона, вони всі знали, що пора іти до церкви. В сім місточку тоді старий дзвін був замалий і не чути вже було його до хат, що були на краю села. Тож люди урадили купити новий дзвін, а ле вони всі були такі бідні, що навіть не могли подумати, як можна буде зібрати стільки гроший, аби купити дзвін. Всї обіцяли дати свою лепту, та як зрахували всьо разом, то не було досить навіть на четверту часть дзвона.

Одної неділї учитель, ідучи до церкви, доглянув, що на церковнім мурі росте кукуруза. Знаєте, як часто є дуже старий мур, то помежи каміне навіє вітер всяких порохів, тай таки самий мур, як дуже довго стоїть, то кришить ся і перетворює ся у землю, а пташки часто заносять зернятка на такий мур. І може і з сею кукурузою таке було.

Учитель заінтересував ся сею кукурузою і почав думати, як вона там дісталась і що може з неї бути. І так кождої неділї він приглядав ся та доглядав, аж одної неділї, як на превеликє чудо, він завважав, що на сїй кукурузї буде аж шість шульок. Як прийшла осінь, він гарно зібрав ті шульки, а на другий рік підправив кусник городця і посадив там всї зернятка. Зробив він тесаме і на слїдуючий рік, і всьо, що вродило ся, знов посіяв. І так третого року вже не мав досить насіня, тож роздав на такусамо цїль сусідам та знакомим, що хотіли сїяти. Так вони сїяли через вісім літ, а осьмого року вже продали кукурузу і дістали за неї стільки, що заплатили за цїлий дзвін.

Так новий дзвін куплено, а історія, як його куплено, зістала написана на дзвоні, так як я вже оповів.

Памятна ся історійка дає нам науку: Де є щирість, там з маленького незамітного зернятка можна доказати великого і славного діла. Ми не годні навіть подумати, скільки добра можна зробити таким на око малим ділом.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ТЕЙЛОР, ПА. Бр. св. Николая, від. 114, подає до відома, що на піврічнім мітінгу дня 16. червня б. р. вибрано предсідателем Івана Секулу, а касієром Павла Буника. — Т. Сейчук, секр.

МІКІЗРАКС, ПА. Повідомляєть ся членів бр. св. Володимира, від. 91, що піврічний мітінг відбудеть ся дня 14. липня б. р. Просить ся всїх членів аби явили ся на сей мітінг. — С. Солончак, секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 241, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінг відбудеть ся в суботу, 13. липня, о годині 7.30 вечер, у Базар гали під ч. 195 Bияд Eве. Просить ся всїх членів, аби явили ся на тім мітінгу, бо є дуже важні справи до полагоджена. Котрий член не явить ся, заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. — Ігн. Хомета, секр. фін.

ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА В СПРАВІ „СІЧОВОГО СЬВЯТА"

— котре відбуде ся —

В НЕДІЛЮ, 14. ЛИПНЯ 1918 Р.
в BELVEDERE PARK,
North Beach, L. I., N. Y.

Хто не зможе взяти участи в Січовім Сьвяті, а хотів би вислати письмо або жертву на Січовий фонд, просимо слати на слїдуючу адресу:
Ukrainian "Sich" Gymnasium,
34 East 7th St., New York, N. Y.
Всї телеграми просимо слати на слїдуючу адресу: Sichowe Swiato, c/o Ukrainian Committee, Belvedere Park North Beach, L. I., N. Y. 82-83
„Січ" ім. Б. Хмельницького в Ню Йорку.

ДЖЕНЕТ, ПА.

Заходом Співацького Кружка при церкві св. Димитрія
відбуде ся представлене
„АРЕНДАР В КЛОПОТІ"
в чотирох актах, М. Біляньского.
В НЕДІЛЮ, 14. ЛИПНЯ 1918 Р.
в церковній галі.
Початок о годині 7-мій вечером.
ДІЄВІ ОСОБИ:
Іван Деркач, господар......
.............п. Леон Монастирський
Марія, його жінка......п. Зофія Клим
Зося, їх дочка......п-на Анна Куртак
Лесь Скритюк, нареченій Зосї......
.............п. Михайл Савка
Срулї Палїр, арендар...п. Анд. Цапар
Лейба Зільберштайн, його зять......
.............п. Іван Квасницький
Гарасим, жидівський попихач......
.............п. Стефан Цапар
Шевидзявський, покутний писар......
.............п. Стефан Сенета
Річ дієть ся в Галичині.
Режисер: **п. Іван Швед.**
Вступ для мущин 50 цнт., а для женщин 25 цнт.
Дохід призначений на гр.-кат. церков. Дорогі Товариші і Товаришки. Просить ся всіх Родимців з Дженет, Па., і околиці прийти на се представлене, бо сьміху буде досить.
82-83 КОМІТЕТ.

DETROIT, MICH.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!
Спів. Тов. „Боян" при Українсько-католицькій парохії св. Ів. Хрестителя
— відограє —
ІЛЬКО ПАЩАК
(Четверта заповідь)
драма в 5. діях Льва Лопатинського
В НЕДІЛЮ, 14. ЛИПНЯ 1918 Р.
в Українській Хаті,
82 Грейлінг, Гамтрамк, Міш.
ОСОБИ:
Мефсий Пащак, богатий господар......
.............п. Іван Савріл
Гафія, його жінка......
.............п-ні Глікерія Голояд
Ілько, їх син......п. Іван Шеремета
Бартович, учитель в селї......
.............п. Андрій Голояд
Віра, його донька......
.............п-на Александра Кривак
Кость Загайчук, богослов......
.............п. Гр. Стульковський
Варвара, ворожка-пивчиха......
.............п. Розалія Стисловська
Федь, обзула Січи...п. Іван Дитиняк
Мошко, арендар...п. Стефан Дубик
Явдоха, служниця у Пащанів......
.............п-на Розалія Гирман
І-ий чоловік.........п. Василь Романів
ІІ-ий чоловік.........п. Микс. Лотоцький
ІІІ-ий чоловік...п. Антін Шафранський
Жандарми ....п. Вас. Запотічний
.............і п. Теодор Ваврик
Вязнича сторожа.......п. Ник. Чуйко
Ученики і народ.
Режисер: **п. Андрій Гусловський.**
ВСТУП: 75, 50, 35 і 25 ЦЕНТІВ.
Початок о годині 7-ій вечер.
Чистий дохід на будову нової церкви і галі.
83 КОМІТЕТ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

ПОШУКУЮ старшої женщини УКРАЇНКИ, котра не здужае працювати по фабриках. Не буде у мене працювати, лише пару годин днем опікуватись двома дітьми. За се даю цїле удержане, убране і ушанованє як для матери до її смерти. Покрию всї кошта подорожи. Голоситись на адресу: A. N. STEC, Box 82, Flint, Mich. 81-83

ГР.-КАТ. ПАРОХІЯ в McKeesport, Pa., потребує дяковчителя досьвідченого в веденю парохіяльної школи, провадженю хору і в урядуванню представлень. Інтересовані зволять голоситись на адресу: GREEK CATHOLIC CHURCH, 812 Huey St., McKeesport, Pa. 81-83

Пошукую свого приятеля ВОЛОДИМИРА ЧЕРЕВАТЮК з села Трибухівець, пов. Гусятин. Перед 4-ма роками перебував в Ню Йорку. Хто би о нїм знав або він сам, зволить зголоситись на адресу: JOHN SMIGANOWSKI, 339 Harrison St., N. E., Minneapolis, Minn. 82-84

ПОШУКУЮ ПОСАДИ. Дякоучитель з тенорови голосом, може провадити хор, парохіяльну школу, улаждувати представлення. Місце може обняти від 15. липня б. р. Голоситись прошу на адресу: D. DIAKOUCHYTEL, 1029 Fairmount Ave., Philadelphia, Pa. 82-83

ДІМ НА ПРОДАЖ в знаменитім стані і добрім місці, на три поверхи і бейзмент. Голоситись до властителя під число: 115 Sussex Street, Jersey City, N. J. 83

ЗАДЛЯ БРАКУ робітника пошукує ся спільника при заведеню чищеня віконь. Інтересовані зволять голоситись до: NATIONAL WINDOW CLEANING CO., 149 King St., Charleston, S. C. 83-84

ПОШУКУЮ СПІЛЬНИКА до бізнесу, котрий би мав бодай перші торговельні знання і $300.00 готівки. $1.000.00 до $2.000.00 річного зиску. Прошу голоситись на адресу: N. WEBECHKO, 3036 Indiana Ace., Chicago, Ill. 83-85

Пошукую свого чоловіка ІВАНА ДОВГАНЮКА з села Торговиці, пов. Товмач. Вже два місяці як мене лишив з дво-літним хлопцем. Хлопець дуже тужить і плаче за батьком. Хто подасть його адресу, дістане $5.00 нагороди. Голоситись на адресу: ANNA DOWHANIUK, 62 L. St., Turners Falls, Mass. 83-85

НА ПРОДАЖ БАРБЕРНЯ (голярня) між нашими і Славянами, в місті Байон, Н. Дж., бизнес вироблений, всї приряди в добрім стані. Ціна приступна. Голоситись під ч. 39 E. 21st St., Bayonne, N. J. 83-85

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подаєть ся до відома всім місцевим урядникам і організаторам У. Н. Союза, що від 1-го червня с. р., не можна принимати нових членів ані не можна підвисшати посмертного до кляс: „BB" на суму $1500 і „CC" на суму $2000. До всіх инших кляс обезпечения можна принимати нових членів до У. Н. Союза, а також зміняти суму посмертного, то є до кляс

„D" на суму	$100.
„A" на суму	$250.
„AA" на суму	$500.
„B" на суму	$750.
„C" на суму	$1000.

ГОЛ. УРЯД У. Н. СОЮЗА.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Наукове признанє для президента Вудрова Вілсона.

Академія моральних і політичних наук у Парижи вибрала одноголосно президента Злучених Держав, Вудрова Вілсона, своїм заграничним членом.

„Робітник" оскаржений властями.

Федеральна лава присяжних судїв вистосувала 10-го липня б. р. оскарженє проти большевицького „Робітника" у Клівлендії і проти його редакторів, Івана С. Сьвітенького і Павла Ладана, та проти управителя Василя Савчина, оскаржуючи газету о нарушенє закона про торговлю з ворогом, а трох членів її персоналу за нарушенє закона про шпиґунство. В числї 97-ім „Робітника (з 1-го мая) була поміщена статя, яка своїм змістом перешкаджає Злученим Державам провадити корисно війну. Оскарженє нарушеня закона про торговлю з ворогом основуєть ся на тім, що газета не виповнила з місцевими почтовими властями точного перекладу друкованих статий на англійську мову.

Арештованя підозрілих.

В Реблінґ, недалеко Трентон, Н. Дж., арештовано Ервіна Ф. Ероновського, аптикаря, який був лайтнантом в австрійській армії. Разом з ним арештовано Поляка Владислава Романовського, який буде основним сьвідком для федеральних властий. Кажуть, що Ероновський мав намір висадити у воздух фабрику Івана Реблінґа.

У Вашінґтонї виробляють вже пляни на мирову конференцію.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Др. Амос С. Гершей, професор політичних наук в „Індіяна" університеті в Блумінґтон, Інд., якого узнано за авторітет щодо міжнародних законів, дістав на один рік відпустку. Він відїде до Вашінґтону працювати для Карнеґійської Фундациї над мировими услівями на мирову конференцію.

Заряджене про поживу.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

По дни 1-го липня ґросерники не сьміють продати більше ніж два до три фунти цукру на одну особу в родині. Отже родина з чотирох осіб може купити 12 фунтів цукру на місяць; родина з пятьох осіб — 15 фундів на місяць і т. д. Муку продаєть ся після старої системи, значить, хто купує один фунт пшеничної муки, мусить купити також один фунт иншого субституту, приміром фунт ячмінної або житної або рижової або кукурузяної муки. Але одна особа може купити лише шість фунтів пшеничної муки на місяць. Для дрібних ґросерників є тойсам припис, що й для гуртовних. Коли ґросерник хоче купити більше цукру, він мусить мати посьвідку від міського, повітового або стейтового контрольора поживи. Щоби одержати сю посьвідку, ґросерник мусить зазначити найбільшу скількість цукру, яку він продав у липни 1917 року, скільки цукру він має в себе під сю пору і число людий, які купують в нього. Жадному ґросерникови не вільно мати під рукою більше цукру, як на один місяць. Посьвідки на цукор мають 5-фунтові купони і дрібні ґросерники можуть вимінити їх і гуртовних ґросерників за цукор. Господині під ніякими услівями не можуть купити більше, як один і одну чверть фунта чистої воловини або один і пів фунта воловини з кістками для одної особи на тиждень. Замісць воловини вільно до 15. вересня уживати свинину. Хто переступить повисші постанови, той буде остро караний.

Проґібіція в Джорджії.

Джоржійський сойм заявив ся за федеральною проґібіцією; се вже з ряду 12-тий стейт, який годить ся на загальну проґібіцію в державі.

Зелізнича катастрофа.

Сподівають ся, що майже сто осіб зґинуло підчас великого зудареня двох пасажирських поїздів недалеко Нешвіл, в стейті Тенесі, на зелізничій лїнії Нешвіл-Чатануґа-Ст. Луїс. Майже всі убиті є Муринами.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Шульгин на чолі дипльоматичної місії до Швайцарії.

Олександер Шульгин, бувший міністер заграничних справ у кабінеті Винниченка, а тепер заступник міністра заграничних справ, виїзджає до Швайцарії на чолі української дипльоматичної місії.

Кримське правительство.

Правительство кримської републики складаєть ся з чотирох міністрів: генерал Сулькевич — премієр і міністер війни; Мальбандов — міністер внутрішних справ; Харков — міністер заграничних справ, і капітан Ґендре — міністер маринарки.

На останній сесії українсько-московських мирових переговорів українські делеґати домагали ся, щоби Московщина признала Крим частию України. Московська делеґація зробила пропозицію, щоб сю справу порішило само населенє півострова через голосованє.

Критичне положенє Жидів в Европі; домагають ся більших прав на Україні.

В останних часах европейські Жиди опинили ся в критичнім положеню. Телеграми доносять деякі вісти про се положенє. Приміром: фінське правительство зарядило, щоб до 30-го вересня 1918 року всі Жиди виїсели ся з Фінляндії; жидівська громада в Катеринославі вислала до українського правительства делеґацію з домаганем поліпшити услівя Жидів на Україні: львівські Жиди зорґанізували свій союз для самооборони: жидівські орґанізації в Данії вислали протест проти жидівських поґромів на Україні, в Галичині, Росії і Румунії.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Новий болгарський кабінет.

Новий, теперішний болгарський кабінет складаєть ся з отсих осіб: Малінов — премієр і міністер заграничних справ; Токов — міністер внутрішних справ; Люіпніков — міністер фінансів; Косториков — міністер просьвіти; професор Доналов — міністер справедливости; Мадяров — міністер рільництва; Мучанов — міністер публичних робіт; професор Молов — міністер комунікацій; ґенерал Рака — міністер війни.

Кавкаський парлямент

До кавкавського парляменту входять представники 11 партій. Загальне число послів сього парляменту виносить 115. Вони після національностий поділені так: 37 Музульманів, 28 Вірменів, 24 Грузинів, 4 Москалї, 2 Татари, 1 Курд, 1 Лязієць, 1 Остяк і 1 Німець.

Отворенє пароплавби на Родані; удар пляново „Міттель-Европи".

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Щоби не допустити Швайцарію впасти по війні в обійми Німеччини, рішено виасиґнувати велику суму гроший на справленє ріки Родану, яка вливаєть ся до Середземного моря. Родан вимагає поліпшеня лише в околици Женісе, де його треба поглубити. В той спосіб дасть ся Швайцарії змогу провадити торговлю зі сьвітом, а рівночасно завдасть ся великий удар німецькому плянови „Міттель-Европи", до якого Німеччина вже віддавна думала втягнути Швайцарію. Німеччина старала ся заключити зі Швайцарією договір, аби Швайцарія уживала для своїх торговельних цілий рік Рен, думаючи при тій спосібности наложити на Швайцарію високу тарифу винагороди. Та політики аліянтів перешкодили німецьким плянам.

Швайцарія збороняє вступ дезертирам.

Швайцарське правительство порішило замкнути границї своєї держави для чужодержавних дезертирів. Вимкок творять ті, що перед війною мешкали у Швайцарії або тепер мають там свою родину. З 20.000 дезертирів у Швайцарії є, як кажуть, 8.000 Італїйців і 6.000 Німців.

Міська рада в Монтреал, Канада, наложила 10 долярів річного податку на безженних.

Жовта небезпека для перуанської републики.

Перуанські часописи звернули тепер бачну увагу на жовту небезпеку, або як вони називають „пеліґро амарільйо", яка грозить перуанській републиці. (Перу, се република в полудневій Америці). Кажуть, що тепер в Перу є не меньше як 300.000 мешканців, в жилах котрих пливе хінська і японська кров. Ще недавно до сеї держави іміґрували лише Хінці, а від якогось часу почали іміґрувати Японці в такій скількости, що Перувяни страхають ся. Гроза лежить в тім, що ті нові горожани викидають тубильчих горожан майже з кождої галузи промислу, продукуючи весь матеріял таньше ніж Перувяни. Всі фризієрні находять ся в руках Японців; Японці втискають ся також в деревляний промисл, і занимають всі місця слуг в богатших домах. Навіть президент републики, др. Пардо, має 30 японських слуг. Японці викидають також Перувянців з меньших галузий промислу і торговлї; в їх руках все більше і більше з дня на день опиняють ся пральні, молочарні, реставрації, і т. п. Деякі перуанські часописи заявили, що радо отвирають свої сторінки для дискусії над справою, як охоронити роджених перуанських робітників перед японською инвазією.

На памятник Маркса.

Російський премієр, Микола Ленін, видав наказ большевицькому амбасадорови Літвінову у Лондоні виплатити 1,000.000 рублїв родині Карла Маркса для збудованя памятника на гробі великого учителя соціялізму.